

Mariagerfjord Kommune
Børnehuset Farvervænget, Hobro

Børnehuset Farvervænget

Rapporten er hentet: 24-02-2021

INDHOLDSFORTEGNELSE

1	INTRODUKTION	2
1.1	Læsevejledning	2
1.2	Beskrivelse til læreplanen (Hvem er vi?)	4
2	DEN PÆDAGOGISKE LÆREPLAN	4
2.1	Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber	4
2.2	Pædagogisk læringsmiljø	5
2.3	Samarbejde med forældre om børns læring	6
2.4	Børn i udsatte positioner	7
2.5	Sammenhæng til børnehaveklassen	7
3	ØVRIGE KRAV TIL LÆREPLANEN	8
3.1	Inddragelse af lokalsamfundet (og forældrebestyrelsen)	8
3.2	Det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø	9
4	DE SEKS LÆREPLANSTEMAER	10
4.1	Alsidig personlig udvikling	10
4.2	Social udvikling	12
4.3	Kommunikation og sprog	14
4.4	Krop, sanser og bevægelse	16
4.5	Natur, udeliv og science	17
4.6	Kultur, æstetik og fællesskab	19
5	EVALUERINGSKULTUR	21
5.1	Evalueringskultur	21
5.2	Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan	22
6	MINISTERIETS SKABELON TIL EVALUERING	22
6.1	Arbejdet med den pædagogiske læreplan	22
6.2	Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø	23
6.3	Inddragelse af forældrebestyrelsen	24
6.4	Det fremadrettede arbejde	25
7	UDVIKLINGSPLANER	26

1 INTRODUKTION

I Danmark går størstedelen af alle børn i alderen 0-6 år i dagpleje, vuggestue eller børnehave. Det giver dagtilbuddene en unik rolle i forhold til at understøtte børns generelle trivsel og udvikling. Siden 2004 har alle dagtilbud arbejdet med en pædagogisk læreplan, hvis formål er at opstille mål for børns udvikling, læring, trivsel og dannelse inden for seks centralt fastsatte læreplanstemaer. Som led i at styrke kvaliteten på dagtilbud blev der på baggrund af dagtilbudsaftalen "Stærkere dagtilbud – alle skal med i fællesskabet" i 2017, vedtaget en ny lovgivningsmæssig ramme i 2018 for arbejdet med den pædagogiske læreplan i dagtilbud. Ændringerne tager udgangspunkt i det samlede forslag om en styrket pædagogisk læreplan, som en mastergruppe og seks arbejdsgrupper udarbejdede i 2016. Udarbejdelse af dagtilbuddets pædagogiske læreplan skal bygge på lokale udfordringer, styrker og kompetencer og de er en ledelsesmæssig beslutning, hvordan man mest hensigtsmæssigt udformer sin pædagogiske læreplan inden for de fastsatte rammer i loven og af kommunalbestyrelsen.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Dagtilbuddets pædagogiske læreplan skal fungere som et pædagogisk redskab, der via korte, relevante pædagogiske refleksioner og eksempler skal skabe en klar fælles retning for det pædagogiske arbejde, der foregår i dagtilbuddet. Herunder sikre, at den intenderede pædagogik er til stede hele dagen og i alle aktiviteter, rutiner med børnene mv. Læreplanen skal således indeholde nogle overordnede relevante refleksioner over og eksempler på, hvordan det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet inddrager børnenes perspektiv og børnefællesskabet og tager højde for den konkrete børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger og behov. Eksemplerne skal være retningsgivende for personalet i det daglige pædagogiske arbejde med børnene.

1.1 Læsevejledning

I denne læreplansrapport kan der læses om dagtilbuddet pædagogisk praksis suppleret med forskellige resultatvisninger. Resultatvisningerne skal betragtes som et kvalificeret øjebliksbillede og skal altid anvendes som led i en helhedsbetragtning af dagtilbuddet.

Gennemsnitsgraf

Dagtilbuddets resultater vises på en rød/gul/grøn skala fra 0 til 5, hvor værdierne er tillagt følgende betydning:

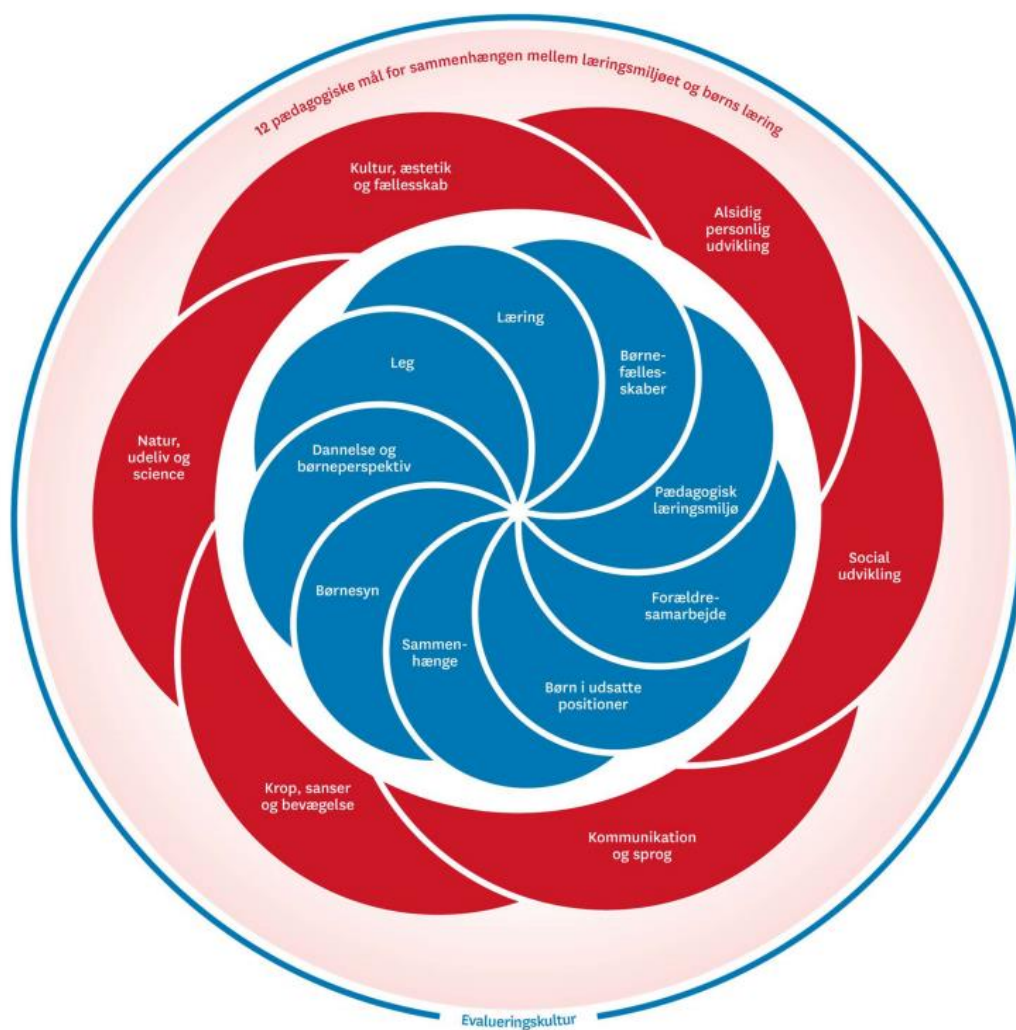
Resultater fra dagtilbuddets dialogvurderinger

Under afsnitte om læreplanstemaerne suppleres dagtilbuddets beskrivelse med en graf for fagpersonalets vurderinger af børnenes kompetencer på de enkelte læreplanstemaer. Grafen er opgjort som et simpelt gennemsnit, hvor svarerne på de enkelte spørgsmål tillægges en værdi fra 1 til 4, hvor 1 er "Kan ikke endnu" og 4 er "Kan".

Den styrkede pædagogiske læreplan

Det fælles pædagogiske grundlag
og de seks læreplanstemaer

1.2 Beskrivelse til læreplanen (Hvem er vi?)

Børnehuset Farvervænget

I Børnehuset Farvervænget er der 65 børnehavebørn og 12 vuggestuebørn.

Vi har et dejligt stort hus med god plads til børnene. Det er indrettet med et stort fællesrum med blandt andet køkken og Café Himmelblå. Vi har indrettet små hjørner med forskellige læringsmiljøer, eks. dukkekrog, kuglerum og læsehjørne. Vi har motorikrum i vores kælder, som bruges flittigt. Der er en blanding af leg børnene imellem, planlagte aktiviteter og lege, hvor en voksen er med. Vi har en dejlig stor legeplads, som børnene kan lege og tumle på. Her er bl.a. fodboldbane, klatretårn, sandkasse og cykelbane. Vuggestuen har deres egen legeplads, men benytter også den store legeplads. Vi går på ture ud af huset og har også mulighed for at bruge Naturgården.

En gang om ugen arbejder "Raketterne" - de ældste børn - med skoleforberedende udfordringer. Det kan være opgaver, trafik, samvær o. lign.

Åbningstider i Børnehuset Farvervænget er dagligt kl. 6.15 - 16.45, dog kl. 15.30 om fredagen

2 DEN PÆDAGOGISKE LÆREPLAN

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

2.1 Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Først forholder I jer til de fem elementer

- Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring, Børnefællesskaber.

I kan beskrive elementerne samlet eller hver for sig. De øvrige elementer i det pædagogiske grundlag skal ifølge loven fremgå særskilt af den pædagogiske læreplan. Disse elementer forholder I jer til lidt senere (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 15)

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

Børnesyn:

Vores børnesyn tager udgangspunkt i, at det at være barn har værdi i sig selv. I et systemisk perspektiv har barnet værdi i sig selv, netop fordi mennesker er ligeværdige. Barnet har, som alle andre aktører i systemet, dets eget perspektiv og forståelse.

I det grundlæggende børnesyn er legen central og børneperspektivet i fokus.

Dannelse og børneperspektiv:

Dannelsesprocessen handler om de socialiseringsprocesser barnet indgår i. Barnet er i en dobbeltsocialisering hvor familien og dagtilbuddet tilsammen udgør helheden i barnets socialisering. Inddragelse af barnets perspektiv er et grundlæggende element i alt pædagogisk arbejde i børnehuse. Vi skal fremme børns trivsel, læring udvikling og dannelse gennem trygge og pædagogiske læringsmiljøer, hvor legen er grundlæggende og hvor der tages udgangspunkt i et børneperspektiv.

Leg:

Vi anser barnets leg som betydningsfuld i forhold til barnets udvikling, læring og dannelse. Vi skal udfordre og udforske rammevilkårene herfor, så der styrker barnets muligheder for deltagelse og læring. At lege er noget barnet skal øve sig på for at blive rigtig god til det allerede i vuggestuen. Børn opfatter leg som noget rart, sjovt og som en naturlig del af deres hverdag. Barnet bliver trygt og får tillid ved at blive leget med og få kontakt. Tæt samvær er med til at styrke barnets udvikling.

Læring:

De voksne skal tage ansvar for, at tilbyde læringsmiljøer der giver alle børn mulighed for deltagelse i betydningsfulde børnefællesskaber.

Al læring sker i en kontekst. Både det der er - konteksten og det der sker - handlingen, udgør tilsammen læringsmiljøet. Det, der gør læringsmiljøet pædagogisk, er den pædagogiske intention eller målsætning, der udgør rammen.

Det enkelte barn har brug for at blive udfordret der, hvor barnet er i forhold til dets faktiske udviklingsniveau og støttet i at blive inkluderet i de mange læringsituationer der er i løbet af en dag. Vi tager udgangspunkt i barnets nærmeste udviklingszone ved at indtage de 3 forskellige positioner i læringsrummet:

- Den instruerende; Når vi går foran og viser vej – voksenstyret læring
- Den nysgerrige; Når vi stiller os ved siden af – voksenstøttet læring
- Den observerende; Når vi kan trække os tilbage.

Børnefællesskab:

Alle børn har ret til at være en del af et fællesskab. Allerede i vuggestuerne får børn deres første sociale legeerfaringer med andre børn som de bygger videre på når de kommer i børnehaven. Børn opfatter legen som noget rart, sjovt og naturligt. Det danner grundlaget for at være en del af fællesskabet. Barnet bliver mere og mere optaget af at være sammen med nogen om en leg. De vil gerne samarbejde og være fælles.

Vi skaber rammerne for fællesskabet på mange niveauer – på stuen i små og større grupper, mellem stuerne og mellem børnehuse i mange forskellige aktiviteter.

2.2 Pædagogisk læringsmiljø

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.” (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 22-23)

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

I Dagtilbud Hobro Syd skal vi voksne tage ansvaret for at tilbyde læringsmiljøer, der giver alle børn mulighed for at deltage i betydningsfulde fællesskaber.

Et godt læringsmiljø kan skabes alle steder. Kvaliteten understøttes af interaktioner med lydhøre og anerkendende voksne, hvor voksne samtidig organiserer og udnytter både planlagte og spontane læringsituationer til at udfordre det enkelte barn kognitivt og sprogligt. Hermed udfordre den voksne barnets læringspotentiale.

Den pædagogiske medarbejder udøver konstant professionel dømmekraft i sit arbejde med at skabe trivsel, udvikling og læring hos barnet. Det enkelte barn har således brug for at blive udfordret der, hvor barnet er i forhold til dets faktiske udviklingsniveau. Det er derfor vigtigt, at de voksne har fokus på, hvordan de bedst understøtter det enkelte barns evner og udviklingsmuligheder og hvordan de inkluderer det enkelte barn i læringsituationen. Vi tager afsæt i barnets nærmeste udviklingszone – NUZO.

Vi skal tage udgangspunkt i de hverdagssituationer hvor der er læring. Det handler om alle situationer i hverdagen hvor barnet kommer om morgenen, hen over dagen både i spontane og planlagte aktiviteter og til barnet hentes af sine forældre.

2.3 Samarbejde med forældre om børns læring

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring.” (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 24-25)

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

Dagtilbud Hobro SYD ser vi forældrene som den vigtigste ressource for barnet. Derfor vægter vi forældresamarbejdet meget højt. I Dagtilbud Hobro SYD ønsker vi i samarbejde med forældrene at give børn omsorg, samt støtte det enkelte barns alsidige udvikling bedst muligt, således barnet får en god og tryk opvækst.

Det betyder, at vi altid tager initiativ til snakke og møder med jer forældre om jeres barns udvikling og trivsel og vi vil bede om at i forældre altid tager kontakt til det pædagogiske personale i alle forhold omkring jeres barn.

Den daglige kommunikation.

Både forældre og personale er forpligtigede til den daglige kommunikation om alle forhold vedr. barnets udvikling og trivsel.

Det er vigtigt at forældrene fortæller hvis barnet ikke har sovet om natten, været sløj, noget er sket, som kan påvirke barnets hverdag.

Personalet informerer i hverdagen om alle forhold. Både stort og småt, gode og sjove oplevelser, situationer hvor barnet har været ked af det, slået sig, haft det svært og andet. Vi er meget opmærksomme på at vi opbygger en positiv relation til alle forældre. Det er grundlaget for et godt samarbejde mellem forældre og børnehavn.

Før indmeldelse, inden forældrene vælger børnehus.

Vi tager imod forældre, som vil besøge vores børnehavn inden de beslutter sig for et valg. Vi præsenterer børnehuset på bedste vis, udleverer folderen ”Informationsfolder – Folder til nye forældre” samt børnehusets egen folder.

Når barnet skal begynde.

Når vi får besked på et nyt barn inviterer vi til et ”præsentationsmøde / opstart / afklaring”.

Vi mailer indbydelse til forældrene. Samtidig giver vi dagplejen besked således de kan forberede barnet og planlægge besøg i børnehuset.

2.4 Børn i udsatte positioner

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.” (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 26)

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

Hvem er børn i udsatte positioner?

Børn i udsatte positioner er en sammensat gruppe. Det kan være børn fra familier med en svag socioøkonomisk baggrund, børn med fysisk/psykisk funktionsnedsættelse eller børn, der i bestemte situationer befinder sig uden for fællesskabet. At være i en udsat position er dynamisk og kontekstbestemt.

Det er en vigtig opgave for det pædagogiske personale at have øje for børn, som er i risiko for at stå uden for fællesskabet. Kvaliteten i samspillet mellem netop disse børn og det pædagogiske personale har stor betydning.

At understøtte læring hos børn i udsatte positioner handler som udgangspunkt ikke om at trække et enkelt barn ud af det almene børnefællesskab for at lave en særlig aktivitet. Det handler derimod om at møde barnet med passende udfordringer og positive forventninger i gode pædagogiske læringsmiljøer og i børnefællesskabet.

Der skal derfor være fokus på inkluderende fællesskaber og pædagogiske læringsmiljøer, der understøtter læringen hos alle børn – også dem, der har behov for ekstra støtte.

Børn i udsatte positioner skal opleve sig som en betydningsfuld del af fællesskabet, ligesom deres forældre er tilsvarende betydningsfulde i forældrefællesskabet.

Målrettede indsatser

Det kan være en fordel indimellem at give et barn, der befinder sig i en udsat position, plads og rum til at være i en mindre gruppe. Her kan den voksne i højere grad arbejde målrettet med barnets særlige udfordringer; sociale, motoriske, sproglige osv.

Det kræver stor opmærksomhed på alle børns trivsel, læring, dannelse og udvikling gennem tilrettelæggelse af gode læringsmiljøer og evaluering af det pædagogiske arbejde.

2.5 Sammenhæng til børnehaveklassen

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen.” (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 27).

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen? (Dette spørgsmål gælder kun dagtilbud med børn i den relevante aldersgruppe.)

Bymarksskolen er distriktsskolen og vores primære samarbejdspart på skoleområdet. De fleste børn fra Dagtilbud Hobro SYD skal videre dertil. Derudover sender vi enkelte børn til andre distriktsskoler og til fri – og privatskoler.

Det sidste år inden børnene skal i børnehaveklasse samler vi børnene på forskellig vis i børnehusene. VI tilrettelægger aktiviteter, som forbereder børnene til overgangen til børnehaveklasse. Vi har fokus på at styrke børnenes robusthed, deres selvstændighed, selvhjulpethed i samarbejde med forældrene.

Vi har et tæt samarbejde med skolen og tilrettelægger fælles aktiviteter og besøg således børnene kommer på skolen og skolen kommer i børnehuset.

Vi holder fællesmøde for alle forældre med skolen således alle får informationer om overgangen til børnehaveklassen.

ØVRIGE KRAV TIL LÆREPLANEN

2.6 Inddragelse af lokalsamfundet (og forældrebestyrelsen)

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn.” (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29)

Det er lederen, der i forbindelse med udarbejdelse af den pædagogiske læreplan sikrer, at forældrebestyrelsen bliver inddraget i processen omkring udarbejdelse, evaluering af og opfølgning på den pædagogiske læreplan.

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn samt evt. hvordan forældrebestyrelsen inddrages i arbejdet med læreplanen?

I Dagtilbud Hobro SYD inddrager vi lokalsamfundet i vores aktiviteter til børnene. Vi har fokus på hvordan lokalsamfundet kan inddrages i arbejdet med at skabe stimulerende pædagogiske miljøer for børnene. Lokalsamfundet er dagtilbuddets og barnets nærmiljø, og det vil variere, hvilke ressourcer der kan bringes i spil. Forældrene i forældrebestyrelsen bor typisk i nærmiljøet. Derfor har de ofte viden om de forskellige tilbud og muligheder, der findes i lokalområdet og som kan inddrages i overvejelserne omkring dette samarbejde.

I lokalsamfundet kan vi f.eks. samarbejde med:

- Biblioteker
- Museer
- Idrætstilbud
- Musik- og kulturskole
- Distriktsskole
- Plejehjem
- Og andet

2.7 Det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

"Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer. Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30).

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Børnene er med til at udsmykke deres stuer via udstillinger af de ting de har lavet. Disse udstillinger dokumenterer børnenes perspektiver.

Vi vægter at skabe læringsmiljøer der inviterer til leg og fordybelse i mindre grupper.

2.7.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Børnehuset Farvervænget, Hobro's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:

I hvilken grad lykkedes det os at skabe et sundt og udviklende børnemiljø indenfor disse tre områder (med inddragelse af børneperspektivet)?

2.7.1.1 Børnehuset Farvervænget, Hobro's vurdering

Børnehuset Farvervænget, Hobro har endnu ikke foretaget en vurdering af ovenstående spørgsmål.

3 DE SEKS LÆREPLANSTEMAER

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.” (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32).

De seks læreplanstemaer, som omhandler børnenes kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive læring er:

- Alsidig personlig udvikling
- Social udvikling
- Kommunikation og sprog
- Krop, sanser og bevægelse
- Natur, udeliv og science
- Kultur, æstetik og fællesskab

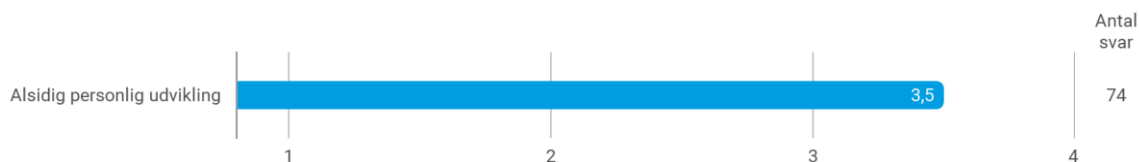
3.1 Alsidig personlig udvikling

Det pædagogiske læringsmål

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egen potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Resultat fra dagtilbuddets Dialogvurderinger

Nedenfor vises gennemsnitsscoren for fagpersonalets vurderinger af børnenes alsidige personlige udvikling hentet fra Dialogvurderingerne.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling.

- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

I dagtilbud Hobro Syd ser vi dannelse som et væsentligt begreb i forhold til barnets alsidige personlige udvikling.

Vi understøtter børnenes evne/lyst til at træffe egne beslutninger, prioriterer selvstændigt således at børnene har mulighed for at erfare at "jeg er mig"

Livduelighed og gåpåmod er nogle af omdrejningspunkterne (pejlemærkerne) i vores dagtilbud.

Udfordringer og modstand og konflikter giver ofte frustrationer og forvirring, hvilket understreger vigtigheden i at personalet anerkender og støtter børnene i at udtrykke deres følelser og anerkender deres perspektiver og oplevelser af hverdagen, således de får oplevelsen af at de er betydningsfulde med skabere af egne livsbetingelser.

I Dagtilbud Hobro Syd sikrer vi læringsmiljøer, således børnene får mulighed for at gøre sig erfaringer i forbindelse med leg, hverdagsrutiner og voksen og børneinitierede aktiviteter.

De pædagogiske rutiner gør det muligt at stille opgaver ud fra børnenes nærmeste udviklingszone.

At børnene lære at mestre og være selvhjulpne, at børnene tror på sig selv og at de kan, når de mærker fremskridt.

Systematisk evaluering af vores læringsmiljø er en vigtig del af vores arbejde. Pædagogisk dokumentation sikrer at målene for læringsmiljøet indfries bla ved:

- Observationer
- Foto-video
- Praksisfortællinger
- Børnenes tegninger
- Børneinterviews Relations cirklen
- Skemaer

Tillidsfulde voksne og trygge rammer går hånd i hånd i et læringsmiljø der understøtter børns personlige udvikling ved:

- At vi altid modtager børnene så de føler sig set
- At støtte børnene i at træffe selvstændige valg
- Anerkendelse af de små sejre og mestringer børnene har i hverdagen
- At alle børn oplever sig som en del af fællesskabet

Refleksionsspørgsmål:

Hvordan arbejder vi med at børnene selv prøver kræfter med praktiske opgaver og rutiner?

I hvilke situationer oplever vi at det er svært at holde sig tilbage og lade børnene komme til?

Hvordan organiserer vi de fysiske rum og materialer således de inspirerer børnene?

Hvordan arbejder vi med børnenes medbestemmelse og medindflydelse?

Hvordan arbejder vi med børns følelser af frustration og forvirring?

Hvordan arbejder vi med læringsmål der understøtter alle børn?

Jeg kan selv:

- Vælge, hvad jeg vil lave eller lege
- Finde spændende legetøj at lege med
- Bestemme, om jeg vil være med i en leg
- Sige og udtrykke, hvad jeg tænker og føler

Jeg kan sammen med mine forældre:

- Vælge hvilket tøj, jeg skal have på om morgenen
- Kigge i forskellige bøger, jeg godt kan lide
- Se på mine tegninger og kreative ting
- Bestemme indholdet på min garderobeplads

Jeg kan sammen med de andre børn:

- Finde legetøj, vi skal lege med på legepladsen
- Deltage i forskellige aktiviteter og ture
- Have det sjovt, grine og finde lege

- Nogle gange bestemme, hvor vi skal hen på tur

Jeg kan sammen med mine pædagogiske voksne:

- Deltage i de forskellige aktiviteter
- Blive hørt, når jeg kommer med forslag
- Få hjælp og støtte til at være mig selv
- Have tid og ro til at kunne fordybe mig

3.2 Social udvikling

Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Social udvikling i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Resultat fra dagtilbuddets Dialogvurderinger

Nedenfor vises gennemsnitsscoren for fagpersonalets vurderinger af børnenes sociale udvikling hentet fra Dialogvurderingerne.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

Børnenes trivsel, sociale kompetencer og personlige udvikling udvikles i fællesskabet og relationerne til andre. Vi vil hjælpe og støtte børnene i at udvikle deres selvværd, så de er i stand til at danne deres egen identitet.

I Dagtilbud Hobro Syd skal børnene:

- anerkendes og respekteres som de personer, de er, og de skal opleve en omverden, der er lydhør og medlevende
- opleve tryghed og tillid i deres relationer til både børn og voksne
- opleve voksne, der ser dem og engagerer sig i det, der optager børnene
- inddrages og opmuntres til at være aktive deltagere i fællesskabet
- lære at samarbejde på tværs af aldre og kulturer, og derigennem udvikle sig til stærke og alsidige personer
- hjælpes med at løse konflikter, men samtidig øve sig i selv at håndtere dem
- have fysiske rammer, der stimulerer og indbyder til leg og fordybelse. Der skal samtidig være plads til, at børnene kan "trække sig" fra fællesskabet og være "sig selv"

I Dagtilbud Hobro Syd arbejder vi ud fra:

- de 8 samspilstemaer i ICDP
- fri for mobberi
- at skabe et miljø og en atmosfære, som er hyggelig, varm og rar, og hvor der er voksne der f.eks. vil holde i hånd, lytte, vinke farvel med børnene, hjælpe, trøste og lege
- børnenes fantasi og kreativitet, og vi støtter op om børnenes egne initiativer og spontane indfald. Børnene skal møde aktiviteter og udfordringer, der passer til deres udviklingstrin
- at børnene gennem leg, læring og forskellige aktiviteter skal klare opgaver sammen med andre. De ældste børn skal lære at hjælpe de yngre med det, der er svært og være gode rollemodeller. Derved gives børnene en erfaring i og oplevelse af, at andres talenter er et vigtigt supplement til egne talenter
- at børnene skal lære at tro på sig selv, men samtidig kunne sætte sig i andres sted og respektere deres følelser og meninger, der måske er forskellige fra ens egne. Vi hjælper børnene med at opdage egne styrker og svagheder, og til at kunne møde såvel modgang som medgang. Børnene skal lære at give plads til andre og "vente på tur"
- at vise børnene, hvordan konflikter og problemer kan løses på en opbyggende og konstruktiv måde, hvor ingen behøver "at tabe".

Mange konflikter løser børnene selv, ved andre må de voksne hjælpe ved f. eks. at spørge "Hvad skete der?", "Var det rart?", "Kunne I klare det på en anden måde?"

- at legen er børnenes vigtigste kilde til læring og udvikling. Huset og legepladsen skal give muligheder for mange forskellige former for leg og aktivitet, og børnene skal have plads til både stille og "vilde" lege og aktiviteter

Refleksionsspørgsmål:

Hvilke legefællesskaber fylder hos os lige nu? Er der legefællesskaber, vi ikke har så meget øje for? Hvornår lykkes vi med at støtte børnenes forhandling og afstemning i legen?

Oplever vi, at der er børn i vores nuværende børnegruppe, der har svært ved at f.eks. lege med jævnaldrende eller holde legen i gang i længere tid?

Hvornår leger vi sammen med børnene og hvornår lykkes det os at lege med uden at forstyrre?

Jeg kan selv:

- Være sød og god mod de andre børn
- Finde på ting, der skal med i en leg
- Bestemme, hvor og med hvem jeg vil lege
- Mærke indeni, når jeg har en god ven

Jeg kan sammen med mine forældre:

- Invitere mine kammerater hjem til mig
- Besøge nogle af mine kammerater, hvor de bor
- Tage hen på en legeplads og lege
- Tale om det at være rar og sød ved andre

Jeg kan sammen med de andre børn:

- Finde på lege, hvor vi klæder os ud (rolleleg)
- Bygge en hule med tæpper og puder (konstruktionsleg)
- Gøre det samme, som de andre børn gør (parallel leg)
- Være fælles om noget med de andre børn (børnefællesskab)

Jeg kan sammen med mine pædagogiske voksne:

- Deltage i samlinger og give udtryk for min mening
- Komme med forslag til hvad vi skal lave

- Finde legetøj og ting, vi kan lege med
- Tale om, hvordan man er en god kammerat

3.3 Kommunikation og sprog

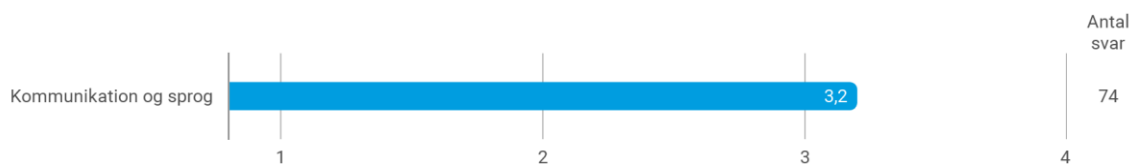
Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Kommunikation og sprog skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Resultat fra dagtilbuddets Dialogvurderinger

Nedenfor vises gennemsnitsscoren for fagpersonalets vurderinger af børnenes kommunikation og sprog hentet fra Dialogvurderingerne.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kommunikation og sprog?

Sproget er menneskets basale fundament i udviklingen af kommunikation og samspil med andre mennesker. Børn fødes med forudsætninger for at udvikle sprog, men hvordan disse færdigheder udvikles, afhænger af omgivelsernes samspil og kommunikation med barnet. Det er ikke kun gennem det talte sprog, men også gennem nonverbal kommunikation som kropssprog, billedsprog, mimik og oplevelser, at barnet udvikler dets sproglige kompetencer.

I Dagtilbud Hobro Syd er vores mål at børnene:

Skal tilegne sig og udvikle sig sprogligt således de kan indgå i nære sociale relationer og i fællesskaber med andre børn og voksne.

At børnene leger med sproget, finder glæde ved at synge og rime med vrøvleord.

- at børnene med tiden får lyst til at legeskrive, tal og bogstaver og eget navn.
- at børnene genfortæller historier og oplevelser
- at børnene kan give udtryk for egne meninger og tanker.
- at børnene udvikler større ordforråd og sprogforståelse
- at børnene anvender sproget aktivt

I Dagtilbud Hobro Syd arbejder vi ud fra:

At have fokus på, at samtaler med børnene, er det mest effektive system til tidlig læring.

I dagtilbud Hobro syd har vi mange børn af anden etnisk herkomst end dansk, hvilket fordrer, at vi i vores forældresamarbejde har en evidensbaseret tilgang.

Vejledning og rådgivning skal bygge på opdateret viden.

Den sproglige dimension er lagt ind i enhver form for temaarbejde i løbet af året.

Mindre grupper hvor det fremmer den sproglige turtagning mellem barn-voksen og barn-barn.

At børnene har mulighed for at lære gennem erfaringer, hvilket fremmer udviklingen af ordforråd.

At børnene i vores dagtilbud har adgang til bøger helt fra vuggestuen og at vi aktivt bruger dialogisk læsning.

At udendørs og indendørs læringsmiljøer skal motivere og indbyde børnene til at udforske og bruge de muligheder de har til at udfordre deres kreativitet.

Refleksionsspørgsmål:

Hvordan lykkes vi med, at have mange og gode samtaler med alle vores børn?

Hvordan varierer vi vores eget sprog med nye ord, vendinger og uddybning af ords betydninger i hverdagsamtaler med børn?

Hvordan kan vi i højere grad inddrage overvejelser om kommunikation og sprog i vores organisering af fællesskaber i leg, rutiner og aktiviteter?

Hvad nyt kan vores børn erfare i dag, som de ikke erfarede i går?

Jeg kan selv:

- Genkende, huske eller sige mit navn
- Lære at klappe eller stave til mit navn
- Høre forskel på lyde og ord
- Tænke, føle, opleve og give udtryk for det

Jeg kan sammen med mine forældre:

- Tage på biblioteket og låne bøger
- Vise alle mine forskellige følelser
- Kigge i en bog eller en Ipad og få ny viden
- Øve mig i at sige forskellige ord og kende tal

Jeg kan sammen med de andre børn:

- Huske, finde på eller fortælle historier
- Bruge min stemme, mimik og krop
- Lege forskellige lege med bogstaver og tal
- Øve mig i at sige lyde, ord og sætninger

Jeg kan sammen med mine pædagogiske voksne:

- Høre rim og remser og en masse ord
- Læse eller kigge i forskellige bøger
- Lytte til historier, fortællinger eller musik
- Fortælle eller tegne historier

3.4 Krop, sanser og bevægelse

Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Krop, sanser og bevægelse skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Resultat fra dagtilbuddets Dialogvurderinger

Nedenfor vises gennemsnitsscoren for fagpersonalets vurderinger af børnenes krop, sanser og bevægelse hentet fra Dialogvurderingerne.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes krop, sanser og bevægelse?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med krop, sanser og bevægelse?

Vores læringsmiljø har fokus på at børnene flere gange hver dag udfordres og udvikler sig i forhold til krop, sanser og bevægelse. Børnehusenes hverdag og rutiner er planlagt efter at børnene hverdag opfordres til bevægelse, dette både i pædagogiske aktiviteter, udflugter og på legepladsen.

Det pædagogiske personale planlægger løbende aktiviteter der sikre at alle børn er deltagere i aktiviteter der understøtter at alle børn udfordres så de udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på. Aktiviteterne kan eksempelvis være lege til en samling for hele stuen, alt fra afslapning eller massage til løb eller dans, en planlagt aktivitet for en lille gruppe børn og i situationer hvor det pædagogiske personale følger børnenes initiativer og deltager i deres leg. Dette for at understøtte børnenes fornemmelse for egen krop, træne sanser og understøtte deres bevægelsesglæde.

I Dagtilbud Hobro Syd er vores mål at børnene:

- Har en oplevelse af glæde ved at være i bevægelse og bruge deres sanser
- Har en forståelse for og kendskab til egen krop
- Har mulighed for fysisk udfoldelse på forskellige niveauer

Har mulighed for forskellige finmotoriske aktiviteter

Har en viden om og forståelse for sund og usund kost, og hvilken betydning det har for kroppens trivsel

Refleksionsspørgsmål:

Hvad betyder indretningen i vores dagtilbud for børnenes muligheder for kropslig udfoldelse og bevægelse, f. eks. I de enkelte rum og på legepladsen? Kan vi give børnene nye/anderledes bevægelsesmuligheder ved at ændre indretningen?

Hvordan kan vi motivere børnene til bevægelse ved at bruge os selv som rollemodeller?

I hvilke aktiviteter i løbet af dagen giver vi børnene mulighed for at udfolde henholdsvis deres finmotorik og deres grovmotorik?

Jeg kan selv:

- Øve mig i at klatre i rippe og klatretårn.
- Lave forhindrings- og balancebaner.
- Være modig til at smage nye ting.

Jeg kan sammen med mine forældre:

- Øve mig i selv at tage tøj af og på.
- Besøger forskellige legepladser og tager på udflugter til skov/strand.
- Hjælpe med madlavning og borddækning.

Jeg kan sammen med de andre børn:

- Udfordrer mig motorisk på børnehusets legeplads, som er indrettet med henblik på at udfordre mig motorisk og indbyder til bevægelse.
- Køre på cykler og mooncar.
- Lege brydekampe

Jeg kan sammen med mine pædagogiske voksne:

- Tage på skovture. Her kan vi gå i udfordrende terræn, hvor vi eksempelvis går væk fra stierne og går op og ned at stejle bakker. Vi klatrer i træer og går balance på en stor gren.
- Deltage i dagligdagens gøremål. Hvor jeg hjælper de voksne med at hænge vasketøj op, jeg hjælper med at feje efter madpakker og i garderoben,
- Deltage i pædagogiske aktiviteter der har fokus på krop, sanser og bevægelse. Nogle gange leger vi med modellervoks, hvor jeg bruger mine sanser og finmotorik. Vi laver perleplader og perlekæder, hvor jeg skal være koncentreret og bruge min finmotorik. Vi har afslapning og giver hinanden massage.
- Træne sanser i aktiviteter, hvor vi eksempelvis laver sansekasser og bruger maling

3.5 Natur, udeliv og science

Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Natur, udeliv og science skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhæng, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Resultat fra dagtilbuddets Dialogvurderinger

Nedenfor vises gennemsnitsscoren for fagpersonalets vurderinger af børnenes natur, udeliv og science hentet fra Dialogvurderingerne.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes natur, udeliv og science? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

Vores institutioner ligger tæt på skov/beplantninger, marker og fjord/vand, derfor har vi let ved at komme ud i naturen. Vi bruger vores legeplads, nærmiljøet og vores Naturgård. Vi sørger for at der er redskaber som f.eks. forstørrelsesglas, vand, sand, træer og andet der inspirerer til leg i og med naturen. Vi googler og læser i bøger.

Naturoplevelser i barndommen sætter spor langt ind i det voksne liv, både på det følelsesmæssige, det psykiske og det kropslige plan.

I Dagtilbud Hobro Syd skal børnene

Have respekt og forståelse for naturen og opleve glæde ved at færdes i den og værne om den
Lære naturen at kende med alle sanser, og opleve den som rum for leg, oplevelse, udforskning, trivsel og læring

Bruge naturen som rammeskaber for læring i / om og med naturens dyr, planter og materialer

I Dagtilbud Hobro Syd arbejder vi ud fra

At børnene mødes af voksne, der føler glæde ved at være i naturen og har interesse i at beskæftige sig med natur, ude liv og science. Vi afholder naturdage / temadage om natur og naturformidling

At alle børnegrupperne bestræber sig på, at de bevæger sig uden for institutionens område til nærliggende legepladser, marker, skov og fjord, eller laver aktiviteter på legepladsen, f.eks. bål.

Udedagene planlægges nogle gange på tværs af stuerne

At der skal være mulighed for at være i naturen på alle årstider og i alle vejrtyper, og kikke efter tegn på at årstiderne skifter. F. eks. Bruger vi sneen om vinteren, ser træer og buske springe ud om foråret og samler kastanjer om efteråret. I næste afsnit er der eksempler på, hvad barnet selv kan, hvad det kan med sine forældre og de voksne i børnehuset.

Refleksionsspørgsmål:

Er fordelingen mellem ude- og inde liv den rigtige hos os?

Oplever vi at ude liv styrker nogle børns muligheder for at deltage i fælleskaber med andre?

Hvordan forstår vi science?

Kan vi komme i tanke om en situation, hvor der opstod en fælles opmærksomhed på science i børnenes leg? Hvordan greb vi denne opmærksomhed?

Hvornår lykkes vi med at understøtte børns fantasi og kreativitet udenfor?

Jeg kan selv:

- Smage på naturen
- Se, føle, mærke naturen
- Høre vind, mærke regn, sol og kulde
- Lege i vand og hoppe i vandpytter – osv.

Jeg kan sammen med mine forældre:

- Samle materialer i naturen
- Gå ture
- Tage på stranden, besøge Zoo, bondegårde og naturlegepladser
- Lære om bæredygtighed – osv.

Jeg kan sammen med de andre børn:

- Bygge huler
- Lege med sand, vand og mudder
- Lede efter og følge spor i sandet/jorden
- Klatre i træer – osv.

Jeg kan sammen med mine pædagogiske voksne:

- Finde tegn på skiftende årstider
- Undersøge og tale om naturen – lave eksperimenter
- Samle affald
- Tale om tal, former og farver og anvende digitale redskaber – osv.

3.6 Kultur, æstetik og fællesskab

Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Kultur, æstetik og fællesskab skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andre kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Resultat fra dagtilbuddets Dialogvurderinger

Nedenfor vises gennemsnitsscoren for fagpersonalets vurderinger af børnenes kultur, æstetik og fællesskab hentet fra Dialogvurderingerne.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kultur, æstetik og fællesskab?**Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:**

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

Kultur, æstetik og fællesskab handler bl.a. om de kulturelt tilbagevendende traditioner herunder brug af nærmiljø.

Det handler om æstetiske oplevelser som på den ene side giver barnet mulighed for at dele, spejle sig i og fortolke egen og andres livserfaringer, tanker og drømme. Det handler også om måden vi udtrykker os på. Udtryksdimensionen indeholder børnenes egen skabende og eksperimenterende praksis. Den er båret af børns lyst, kreativitet, improvisation og aktiv deltagelse.

Læringsmiljøet skal bidrage til at udvikle børns forståelse af egne og andres værdier og respekten for hinanden.

I Dagtilbud Hobro Syd skal børnene:

Deltage i fællesskaber for at få forståelse for egne og andres kulturelle baggrunde og traditioner
Eksperimentere med udtryksformer

I dagtilbud Hobro Syd arbejder vi ud fra:

At materialer så som, pap, papir, perler, sakse, lim mm. til kreative aktiviteter, er tilgængelige og i børnehøjde

At vi i fællesskab arbejder med fokusord, månedssang/vers og eller rim og remser i hele huset
Traditionerne omkring fastelavn, påske, halloween, jul og andre valgfrie emner/temaer fastholdes og markeres.

Fri for mobberi hvor barnets følelser kommer til udtryk og giver barnet mulighed for at udtrykke egne følelser og få forståelse for andres (spejling)

At skabe en hverdag, hvor børnene har mulighed for at være spontane, æstetiske og sanselige (følge barnets initiativ)

Refleksionsspørgsmål:

Tænk på et eksempel på, at vi har arbejdet med at understøtte børnene i at ytre sig og træffe valg som en del af en demokratisk proces. Hvad fungerede godt – hvad kunne forbedres?

Hvordan taler vi sammen om normer, værdier og traditioner, som børn, familier og vi selv bringer med os ind i dagtilbuddet?

Hvilke normer og værdier, ønsker vi skal være bærende i vores dagtilbuds fællesskaber, og er der brug for, at vi sammen skaber nye normer og værdier? Og hvis- hvordan sætter vi gang i det arbejde?

Jeg kan selv:

- Opleve verden og livet omkring mig
- Se på billeder, kunst, huse, mennesker og dyr
- Kende min identitet, familie og baggrund
- Sanser, bruge min fantasi og være kreativ

Jeg kan sammen med mine forældre:

- Gå på museum og se malerier
- Se teater, tegnefilm eller børnefilm
- Rejse til steder med forskellige folk
- Finde postkort, når jeg er ude at rejse

Jeg kan sammen med de andre børn:

- Være en del af fællesskabet med de andre børn
- Bruge min fantasi, tegne og male
- Se flag på forskellige lande

- Kigge i bøger med kunst og eventyr

Jeg kan sammen med mine pædagogiske voksne:

- Få tryk, omsorg, nærvær og hjælp
- Se på forskellig slags kunst og kultur
- Bruge fx en iPad til at finde ny viden
- Være eksperimenterende og skabende

4 EVALUERINGSKULTUR

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø. Hermed forstås, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Hvad siger loven?

- Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.
- Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.
- Evalueringen skal offentliggøres.
- Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Dagtilbudslovens § 9, stk. 2 og 3.

4.1 Evalueringskultur

Hvordan skaber vi en evalueringskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø? Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

Vi skal blive bedre til at evaluere på p møder og stuemøder
Vi vil bruge skemaet "et læringsmiljø", redskab til selvevaluering samt reflektions kort.
Observationer, børneinterviews, praksisfortællinger osv.

4.2 Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

Dette vil vi gøre dels på stue og personalemøder, men også i lederteam og med bestyrelsen samt på fælles personalemøder.

5 MINISTERIETS SKABELON TIL EVALUERING

5.1 Arbejdet med den pædagogiske læreplan

"Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51)

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

Vi har haft fokus på børneperspektiver og leg.
Efter fælles personalemøde i 2019, hvor der blev arbejdet med børneperspektiv, gik vi hjem og kiggede på de i vores hus. Der blev møbleret om og flyttet rundt på forskellige materialer, så de blev mere tilgængelige for børnene. Der blev skabt små legemiljøer/læringsrum både på stuen og i vores fællesrum. Vi har løbende arbejdet med at danne små børnegrupper.

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

Vi har på stuemøde og p-møde arbejdet med Skrivers " et læringsmiljø", samt brugt refleksionsspørgsmål fra EVA et redskab til selvevaluering.

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

Opstarten på den nye styrkede læreplan var på et fælles personalemøde, hvor der blev arbejdet med læringsmiljø og børneperspektiv. der var fælles oplæg fra Helle W. derefter i grupper på tværs af husene. I lederteam har vi drøftet det skriftlige arbejde og delegeret ud til husene/lederen, således at det blev formuleret på skrift. de faglige fyrtårne har deltaget i møder med ledelsesteam og har på denne måde været en del af det. I vores hus har vi arbejdet med læreplanstemaet "Natur, udeliv og science og den sociale udvikling. vi har lavet beskrivelse af temaet og hvordan det tænkes ind i hverdagen.

5.2 Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

Den pædagogiske læreplan

- Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.
- Evalueringen skal offentliggøres.
- Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.
- Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:
  - Børnegruppens trivsel og læring
  - Børn i udsatte positioners trivsel og læring
  - Tosprogede børns trivsel og læring
  - Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.
- Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

At blive klogere på hvad det gør ved børns leg, når der ændres på det fysiske læringsmiljø.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Vi har oplevet at børnene fandt det spændende, at der blevet lavet små læringsmiljøer, det har givet anledning til fordybelse og der er opstået nye lege og nye relationer.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Der er endnu ikke oprettet en refleksion.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Vi skal arbejde ud fra børnenes perspektiv og tænkt børnene ind i små overskuelige grupper. Vi skal som personale være deltagende og aktive rollemodeller.

5.3 Inddragelse af forældrebestyrelsen

"Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52)

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Forældrebestyrelsen er med til møder og hører om arbejdet i de forskellige institutioner. De har været inde over mad/måltids afstemning og vores kostpolitik.

5.4 Det fremadrettede arbejde

"En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51)

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Vi skal fremadrettet have mere fokus på vores evalueringskultur i huset stadig med fokus på børneperspektiv og leg.

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Vi er gode til at lave SMTTE modeller over de aktiviteter/emner vi arbejder med både fælles og på de enkelte stuer og vi reflekterer via skemaet "et læringsmiljø", men vi mangler dokumentation og systematik. Vi har endnu ikke etableret én systematisk evalueringskultur i vores børnehus og mangler ligeledes at finde en metode til indsamling af dokumentationsmateriale samt analyseredskab, hvorigennem vores refleksioner over pædagogisk praksis og pædagogisk læringsmiljø skal give os ny viden, udvikle og kvalificere sig.

Vi vil gerne øve os mere i indsamling af dokumentation gennem fælles metoder f.eks. video, børneinterview eller andet, således at vi dykker mere ned i praksis – altså sker der det, vi tror der sker – hvad, hvor, hvordan osv.

Pædagogisk leder og de 2 faglige fyrtårne skal lave en organisering omkring systematisk implementering af en evalueringskultur og give evalueringskulturen ligeså stor værdi og tid, som alt det andet der foregår i børnehuset.

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

Arbejde med systematisk evaluering af børneperspektiv både fælles og stuevis

6 UDVIKLINGSPLANER

Børnehuset Farvervænget, Hobro har ikke oprettet udviklingsplaner til denne læreplan.